בְּתוֹךְ הַנַּחַל

סְעוּדַת שְׁלִישִׁית פָּרָשַׁת מִקֵּץ – חֲנוּכָּה
ה'תשע"ח

חִבּוּרִים נִדָּרִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים מְעִירִים וּמְחַזְּקִים, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַנַּחַל נוֹבְעִי מְקוֹר חָכְמָה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי וּמִשָּׁם יִשְׁקוּן הָעֲדָרִים, לְהִתְחַזֵּק בַּעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא בְּכָל דֶּרֶךְ שֶׁיִּהְיוּ נִמְצָאִים

אֲשֶׁר נֶאֱמְרוּ עַל יְדֵי מוֹרֵנוּ רַבִּי **יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶר** שְׁלִיט"א עַל פִּי דַּרְכּוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל **מָרָן מוֹהַרַ"שׁ זי"ע**

הִנֵּה אוֹר וְשִׂמְחָה זֶה הוֹלֵךְ בְּיַחַד, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי יג, ט):
"אוֹר צַדִּיקִים יִשְׂמָח", וְהַצַּדִּיקִים הֵם הַמַּשְׁפִּיעִים אֶת הָאוֹר, וְעִקָּר הָאוֹר הוּא עַל יְדֵי שִׂמְחָה, שִׂמְחַת הַמִּצְוֹות, וְהִנֵּה הָאוֹר הַזֶּה הוּא עִנְיַן מַה שֶּׁכָּתַב רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'): שֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּהַשֵּׂכֶל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, שֶׁזֶּה מֵאִיר לוֹ בְּכָל דְּרָכָיו וְכוּ' עַיֵּן שָׁם.

וְהִנֵּה הַיְוָנִים הֵם רָצוּ לַעֲשׂוֹת בְּדִיּוּק הַהֵפֶךְ – שֶׁיִּהְיֶה חֹשֶׁךְ לְעֻמַּת יִשְׂרָאֵל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזַ"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה ב' סִימָן ד') עַל הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית א', ב') "וְחֹשֶׁךְ", זֶה יָוָן, שֶׁהֶחְשִׁיכָה עֵינֵיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בִּגְזֵרוֹתֵיהֶן, שֶׁהָיְתָה אוֹמֶרֶת לָהֶם כִּתְבוּ עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שֶׁאֵין לָכֶם חֵלֶק בֵּאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל; כִּי הֵם רָצוּ לְהַכְנִיס בְּעַם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַכֹּל טֶבַע מִקֶּרֶה וּמַזָּל, וְאֵין דָּבָר כָּזֶה הַשְׁגָּחָה, וֶאֱמוּנָה, וּמְצִיאוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר אֵין לְאָדָם אֱמוּנָה - בְּוַדַּאי אֵין לוֹ שִׂמְחָה, כִּי הֲרֵי חוֹשֵׁב וּמְדַמֶּה לְעַצְמוֹ בְּדִמְיוֹנוֹ שֶׁהַכֹּל טֶבַע, מִקֶּרֶה וּמַזָּל, וְאֵיךְ הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה? הָא תִּינַח כְּשֶׁהוֹלֵךְ לוֹ בְּטוֹב הוּא יִשְׂמַח לְאֵיזֶה זְמַן פָּעוֹט, אֲבָל בָּרֶגַע שֶׁיֵּלֵךְ לוֹ שֶׁלֹּא כִּסֵּדֶר וְהַפֶּךְ רְצוֹנוֹ, מִיָּד יֹאבַד אֶת עַצְמוֹ, וְיֹאבַד אֶת עֶשְׁתּוֹנָתָיו, וְיִהְיֶה לוֹ קָשֶׁה מְאֹד כָּל הַחַיִּים, מַמָּשׁ גֵּיהִנּוֹם, וּכְמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן נג) מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה - חַיָּיו חַיִּים, וְהוּא מְבֻלָּה יְמֵי חַיָּיו בְּטוּב תָּמִיד. כִּי כְּשֶׁהוֹלֵךְ לוֹ כָּרָאוּי וְיֵשׁ לוֹ טוֹב בְּוַדַּאי טוֹב לוֹ. וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁאֵינוֹ כָּךְ (דְּהַיְנוּ שֶׁאֵין מִתְנַהֵג לוֹ כְּסֵדֶר וְיֵשׁ לוֹ יִסּוּרִין, חַס וְשָׁלוֹם) גַּם כֵּן טוֹב, כִּי הוּא בָּטוּחַ שֶׁאַף עַל פִּי כֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלָיו לְהָבִא וְיֵיטִיב אַחֲרִיתוֹ. כִּי מֵאַחַר שֶׁהַכֹּל מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי הַכֹּל לְטוֹבָה. אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה, חַס וְשָׁלוֹם - חַיָּיו אֵינָם חַיִּים כְּלָל, כִּי תֵּכֶף כְּשֶׁעוֹבֶרֶת עָלָיו אֵיזוֹ רָעָה - שׁוּב אֵין לוֹ שׁוּם חִיּוּת, כִּי אֵין לוֹ בַּמֶּה לְנַחֵם עַצְמוֹ כְּלָל מֵאַחַר שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה כְּלָל, וְאֵין לוֹ שׁוּם חִיּוּת וְשׁוּם טוֹב, מֵאַחַר שֶׁהוֹלֵךְ בְּלִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְלִי הַשְׁגָּחָה רַחֲמָנָא לִצְלָן.
אֲבָל עַל יְדֵי אֱמוּנָה מַה טּוֹב וְיָפֶה הַחִיּוּת שֶׁלּוֹ.

וְהִנֵּה זֹאת הָיְתָה כָּל מַחְשַׁבְתָּם הָרָעָה שֶׁל הַיְוָנִים שֶׁיְּזַמּוּ לַעֲשׂוֹת, וְרָצוּ דַּוְקָא לַהֲרֹס אֶת הָאֱמוּנָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וּלְהַכְנִיס בָּהֶם כְּאִלּוּ הַכֹּל טֶבַע, מִקֶּרֶה, וּמַזָּל, וּכְאִלּוּ חַס וְשָׁלוֹם אֵין הַשְׁגָּחָה, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זַ"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה ב' סִימָן ד') חֹשֶׁךְ זֶה גָּלוּת יָוָן, כִּי זֶה מַמָּשׁ חֹשֶׁךְ, הֵם רָצוּ לַעֲשׂוֹת חֹשֶׁךְ בָּעוֹלָם, שֶׁאֲנָשִׁים לֹא תִּהְיֶה לָהֶם אֱמוּנָה, וְעַל יְדֵי זֶה מִמֵּילָא יִהְיוּ שְׁבוּרִים וְלֹא תִּהְיֶה לָהֶם שׁוּם שִׂמְחָה כִּי כְּשֶׁאֵין אֱמוּנָה מִמֵּילָא אֵין כְּבָר שִׂמְחָה.

אֲבָל יוֹסֵף הַצַּדִּיק הָיָה בְּדִיּוּק הַהֵפֶךְ, הוּא הָיָה עֻצַּם הַשִּׂמְחָה, מַמָּשׁ דְּגִמָּא חַיָּה שֶׁל אוֹר וְשִׂמְחָה, וְהָיָה רוֹקֵד כָּל הַיּוֹם מֵרֹב שִׂמְחָה, וְלֹא הָיָה שַׁיָּךְ אֶצְלוֹ שׁוּם עַצְבוּת כְּלָל, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁרָאָה שְׁנֵי גּוֹיִם בְּבֵית הַסֹּהַר לֹא הָיָה מְאַפְשֵׁר לָהֶם לְהִשָּׁאֵר עֲצוּבִים, אֶלָּא תֵּכֶף וּמִיָּד שָׁאַל אוֹתָם מַה קָּרָה לָכֶם? חֲלוֹם לֹא טוֹב? סַפְּרוּ נָא לִי וְאֶהְיֶה לָכֶם פּוֹתֵר חֲלוֹם וְכוּ', הָעִקָּר שֶׁתִּהְיוּ שְׂמֵחִים, שֶׁזֶּה סִימָן שֶׁל יְהוּדִי צַדִּיק - שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ בַּחַיִּים לְהַכְנִיס אוֹר וְשִׂמְחָה אֵצֶל כֻּלָּם, בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁמַּאִיר לִי, שֶׁיָּאִיר לְכֻלָּם, שֶׁכֻּלָּם יִהְיוּ שְׂמֵחִים.

אֲבָל הַיְוָנִים לֹא כֵן הָיוּ, וְרָצוּ לְהַכְנִיס אֵצֶל בַּר יִשְׂרָאֵל חֹשֶׁךְ עַצְבוּת וְטֶבַע וְכוּ', וְלָכֵן גָּזְרוּ הַיְוָנִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, שָׁם) כִּתְבוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שֶׁאֵין לָכֶם חֵלֶק בֵּאלֹקֵי יִשְׂרָאֵל; כִּי הֵם רָצוּ לַהֲרֹס אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁיִּהְיֶה חֹשֶׁךְ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּמוֹהַרַ"שׁ זי"ע הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר בְּשֵׁם ר' יִצְחָק מֵעַנְדְּל זַ"ל (אֶחָד מִזְּקֵנֵי אֲנַ"שׁ שֶׁהָיָה עוֹד מַכִּיר אֶת רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן רַבִּי נַחְמָן זַ"ל), שֶׁהַסִּבָּה שֶׁשָּׂמוּ עַצְמָם הַיְוָנִים כָּל כָּךְ וְהִמְצִיאוּ רַעְיוֹן כָּזֶה לִכְתֹּב עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר דִּבְרֵי כְּפִירוּת כָּאֵלּוּ, כִּי הֲרֵי הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת (שַׁבָּת לה:) שׁוֹפָר לְמַאי חָזֵי? רָאוּי לִגְמֹעַ בּוֹ מַיִם לַתִּינוֹק; וְזֶה מַה שֶּׁהַיְוָנִים הַטְּמֵאִים רָצוּ, שֶׁכְּבָר מִקַּטְנוּתָם יִרְאוּ הַתִּינוֹקוֹת הֵפֶךְ הָאֱמוּנָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן, כִּי זֶה מַה שֶּׁהֵם רָצוּ לְהַכְנִיס.

וְהִנֵּה אֵצֶל יוֹסֵף הַצַּדִּיק כָּתוּב בְּפָרָשַׁת בְּרָכָה אֵצֶל הַבְּרָכָה שֶׁקִּבֵּל מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ", שֶׁהָיָה חָזָק כְּמוֹ שׁוֹר, אֲבָל יָדוּעַ שֶׁהַקְּרָנַיִם שֶׁל הַשּׁוֹר הֵם לֹא כָּל כָּךְ יָפוֹת, לָכֵן כָּתוּב בְּהֶמְשֵׁךְ הַפָּסוּק "וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו", שֶׁהַקְּרָנַיִם שֶׁל

יוֹסֵף הַצַּדִּיק הֵן קַרְנַיִם שֶׁל רְאֵם, שֶׁהֵן קַרְנַיִם יָפוֹת, כִּי יוֹסֵף הוּא בְּחִינַת הָדוּר מִצְוָה, הֶפֶךְ הַיְוָנִים שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹת מֵהַקֶּרֶן שֶׁל הַשּׁוֹר הֲרִיסַת הָאֱמוּנָה, וְהֶפֶךְ שֶׁל אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת, שֶׁזֶּה בָּא כְּבָר מִמֵּילָא כְּשֶׁאֵין לְהָאָדָם אֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁהִסְבִּרְנוּ, וְלָכֵן כָּתוּב אֲצִלוֹ "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ", וְהַקְּרָנַיִם שֶׁלּוֹ "קַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו" - שֶׁהֵן קַרְנַיִם מֵהֲדָרוּת, שֶׁזֶּה מַרְאֶה עַל הִדּוּר מִצְוָה, כִּי אֵימָתַי יִהְיֶה הָאָדָם מְהַדֵּר בְּאֵיזֶה דָּבָר, וְיִסַּדֵּר מָעוֹת יוֹתֵר מֵהֶרְגֵּלוֹ? בְּוַדַּאי כְּשֶׁמְּדַבֵּר מִדָּבָר שֶׁיֵּשׁ אֲצִלוֹ אַהֲבָה אֶל הַדָּבָר, וּבָזֶה שֶׁאָנוּ רוֹאִים שֶׁהוּא מְפַזֵּר מָמוֹן הַרְבֵּה עַל הַדָּבָר הַהוּא, זֶה מַרְאֶה לָדַעַת שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, וּכְגוֹן בִּתְפִלִּין, לֹא יִקְנֶה אֶת הַתְּפִלִּין הַפְּשׁוּטוֹת, רַק יְהַדֵּר לִקְנוֹת תְּפִלִּין יוֹתֵר יְקָרוֹת וְיוֹתֵר מְהֻדָּרוֹת, וְכֵן עַל זֶה הַדָּרֶךְ, אֵצֶל שְׁאָר מִצְוֹת, שֶׁזֶּהוּ כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הִדּוּר מִצְוָה, לְהַדֵּר וּלְפַזֵּר יוֹתֵר בִּשְׁבִיל מִצְוָה - לְהַדֵּר אֶת הַמִּצְוָה, וּבָזֶה הוּא מַרְאֶה - שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת הַמִּצְוָה וְהוּא שָׂמֵחַ עִם הַמִּצְוָה, וּמְהַדֵּר לַעֲשׂוֹתָהּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּהִדּוּר, כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

וְזֶה מַה שֶּׁאָנוּ לוֹמְדִים מִיוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהָיָה בְּדִיּוּק הֶהֶפֶךְ שֶׁל קְלִפַּת תַּרְבּוּת יָוָן, וְאַדְרַבָּה! כָּל הַיּוֹם רַק קָפַץ וְרָקַד מֵרֹב שִׂמְחָה, וְכִלְשׁוֹנוֹ שֶׁל ה'מַּתְנוֹת־כְּהוּנָה': 'קַפּוּז'; שֶׁהָיָה שָׂמֵחַ.

וְהַנֵּה אָנוּ רוֹאִים דָּבָר מְעַנְיֵן שֶׁאֵין בִּשְׁאָר מִצְוֹת רַק בַּחֲנֻכָּה, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (שַׁבָּת כא:): מִצְוַת חֲנֻכָּה נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ, וְהַמְהַדְּרִין נֵר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְהַמְהַדְּרִין מִן הַמְהַדְּרִין וְכוּ' יוֹם רִאשׁוֹן מַדְלִיק אַחַת מִכָּאן וָאֵילָךְ מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ; וְדָבָר זֶה אֵין אָנוּ מוֹצְאִים בְּכָל שְׁאָר הַמִּצְוֹת שֶׁיִּהְיֶה הָעִנְיָן שֶׁל מְהַדְּרִין וְכוּ', וְלִכְאוֹרָה מַהוּ הָעִנְיָן שֶׁל מְהַדְּרִין אֵצֶל מִצְוָה הַזֹּאת? אֶלָּא כִּי זֶה הוּא כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הַמִּצְוָה הַזֹּאת, לְהַרְאוֹת לְכָלָם הֶפֶךְ קְלִפַּת הַיְוָנִים, שֶׁהֵם רָצוּ דַּוְקָא לְהַחֲשִׁיךְ אֶת עֵינֵינוּ, וּלְהַפִּיל אוֹתָנוּ בְּחֹשֶׁךְ וְעַצְבוּת, כְּאִלּוּ הַכֹּל טֶבַע מִקְרֶה וּמַזָּל, וְאָנוּ עוֹשִׂים דַּוְקָא לְהֶפֶךְ לְהַדֵּר, הִדּוּר מִצְוָה, מְהַדְּרִין מִן הַמְהַדְּרִין, וְדָבָר זֶה כָּל הָעוֹלָם נוֹהֵג כְּהַמְהַדְּרִין וְכִמְעַט שֶׁאֵין אַף אֶחָד שֶׁיֵּצֵא יְדֵי חוֹבָתוֹ בְּהַמִּצְוָה הַפְּשׁוּטָה שֶׁל נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ (אִם אֵינוֹ בְּמַצָּב שֶׁל אֹנֶס), וְכֻלָּם עוֹשִׂים אֶת הַמִּצְוָה לְפִי הַמְהַדְּרִין מִן הַמְהַדְּרִין, כִּי זֶהוּ כָּל הָעִנְיָן שֶׁל חֲנֻכָּה, לְהַרְאוֹת שֶׁאָנוּ כֵּן מְהַדְּרִין, וְכֵן שְׂמֵחִים מֵהַמִּצְוֹת, וְהָאוֹר הַזֶּה שֶׁל חֲנֻכָּה, הַכָּלוּל מֵהַהִדּוּר מִצְוָה שֶׁל מְהַדְּרִין מִן הַמְהַדְּרִין מַכְנִיס בָּנוּ אוֹר שֶׁמֵּאִיר לָנוּ לְכָל אֹרֶךְ הַדֶּרֶךְ, וּכְמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן א') שֶׁאוֹר הַשֵּׂכֶל הוּא אוֹר גָּדוֹל וּמֵאִיר לוֹ בְּכָל דְּרָכָיו כְּמוֹ הַשֶּׁמֶשׁ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם. וְזֶה הָיָה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק - "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ", שׁוֹרוֹ אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל הוּא לְשׁוֹן הִסְתַּפְּלוּת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּמִדְבַּר כד, יז): "אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קָרוֹב", וְעַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם מִסְתַּכֵּל בְּהַשֵּׂכֶל שֶׁל כָּל דָּבָר - אוֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שָׂמֵחַ, וְשָׂמֵחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ וּבְמִצְוֹתָיו, וְרוֹקֵד וְקוֹפֵץ, וְקִפּוּז.

מַה שֶּׁאֵין כֵּן הַיְוָנִים הֵם לֹא יָכְלוּ לִרְקֹד וְלִהְיוֹת שְׂמֵחִים, כִּי הֲרֵי הַיְוָנִים הֵם בְּחִינַת 'טִיט הַיָּוֵן', וְאֵיךְ אֶפְשָׁר לִרְקֹד בְּתוֹךְ טִיט כָּזֶה? הֲרֵי הָרַגְלַיִם נִדְבָּקוֹת בְּטִיט הַיָּוֵן.

אֲבָל יוֹסֵף שֶׁהוּא הֶפֶךְ הַטִּיט הַיָּוֵן הַזֶּה שֶׁל הַיְוָנִים - תָּמִיד הָיָה רוֹקֵד וְקוֹפֵץ מֵרֹב שִׂמְחָה, וְהָיָה תָּמִיד מֵאִיר לוֹ אוֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזֶּה תָּלוּי בִּתְפִלָּה, כְּפִי כַּמָּה שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר יוֹתֵר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, - יוֹתֵר אֱמוּנָה יֵשׁ לוֹ.

וְזֶה מַה שֶּׁכָּתוּב שֶׁשִּׁפְתוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק הָיוּ תָּמִיד מְרַחֲשׁוֹת בִּתְפִלָּה, וַאֲדוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף הָיָה שׁוֹאֵל אוֹתוֹ מַה אַתָּה עוֹשֶׂה? כְּשׁוּף? כִּי הוּא רָאָה שֶׁמְּבַקֵּשׁ מִיוֹסֵף הַצַּדִּיק לְהָכִין לוֹ כּוֹס תֵּה חַם, מִיָּד מֵבִיא לוֹ כּוֹס חַם, אָז הוּא מְשַׁנֶּה אֶת דַּעְתּוֹ וְאוֹמֵר לוֹ שֶׁיָּבִיא כּוֹס תֵּה קַר, מִיָּד נַעֲשֶׂה נֵס וְזֶה נַעֲשֶׂה קַר, כִּי הוּא הָיָה מִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אָז הוּא שָׁאַל אוֹתוֹ מַה זֶּה? כְּשׁוּף? מַה אַתָּה מְמַלְמֵל בְּפִיךָ? עָנָה לוֹ יוֹסֵף אֲנִי לֹא עוֹשֶׂה שׁוּם כְּשׁוּף, אֲנִי רַק מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּמְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁאֶמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר שֶׁנִּזְכֶּה לְהַכְנִיס בְּעַצְמֵנוּ אוֹר הַחֲנֻכָּה אוֹר שִׂמְחַת הַמִּצְוֹת, אוֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְשֶׁנִּזְכֶּה לְטַיֵּל עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּלְהִסְתַּכֵּל בְּהַשֵּׂכֶל שֶׁל כָּל דָּבָר, עַד שֶׁיָּאִיר לָנוּ הַשֵּׂכֶל שֶׁל כָּל דָּבָר לְהִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי אוֹתוֹ הַדָּבָר, כִּי הַשֵּׂכֶל הוּא אוֹר גָּדוֹל וּמֵאִיר לוֹ לְאָדָם בְּכָל דְּרָכָיו. וְיִתְבַּטֵּל כָּל הַחֹשֶׁךְ שֶׁל קְלִפַּת הַיְוָנִים שֶׁהֶחְשִׁיכָה עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן.